

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžsk/4/2016
Identifikačné číslo spisu: 1012200715
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1012200715.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci žalobkyne: Ing. R. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., zastúpená Mgr. Ľubošom Jurčom, advokátom so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, proti žalovanému: Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Želova č. 2, Bratislava, za účasti: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., Mamateyova č. 17, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PV 401/11718/2008,8277/2012/912 zo dňa 31. januára 2012, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/147/2012-125 zo dňa 17. mája 2016, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/147/2012-125 zo dňa 17. mája 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania oznámenia žalovaného č. PV 401/11718/2008,8277/2012/912 zo dňa 31. januára 2012, ktorým bolo žalobkyňi oznámené, že žalovaný nemôže povoliť obnovu konania, resp. zmeniť alebo zrušiť rozhodnutie mimo odvolacieho konania, keďže v oneskorených rozkladoch neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by zakladali dôvod na obnovu konania.

V odôvodnení rozsudku súd uviedol, po podrobnom popísaní priebehu administratívneho a súdneho konania, že primárne úlohou súdu bolo posúdiť, či bol rozklad žalobkyne podaný proti prvostupňovému rozhodnutiu č.: PV 401/11718/2008 zo dňa 16.09.2010 o uložení platiteľovi poisťného na základe návrhu zdravotnej poisťovne Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., zaplatiť poisťné na zdravotné poistenie za obdobie 01.10.1995 - 31.10.1995 v sume 11,15 eur podľa § 16 ods. 3 zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní (ďalej len

„zákon č. 273/1994 Z.z.“) a nahradiť zdravotnej poisťovni trovy konania v sume 8,29 eur podľa § 31 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu 1. stupňa“), či toto bolo podané včas.

Keďže súdu žiadne nové relevantné dôkazy k tomu žalobkyňou predložené neboli, súd vychádzal z doterajšieho obsahu administratívneho spisu a napokon sa pri opätovnom preskúmaní stotožnil s právnym názorom žalovaného, že v danom prípade ničím nebolo relevantne preukázané zo strany žalobkyne vylúčenie/nemožnosť uplatnenia fikcie doručenia podľa § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“). Preto bolo potrebné považovať toto prvostupňové rozhodnutie žalobkyne dňa 27.09.2010 fikciou doručenia podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku za doručené. Potom toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.10.2010 a vykonateľnosť 28.10.2010. Pre uvedené rozklad podaný žalobkyňou dňa 19.10.2010 na poštovú prepravu nemožno považovať za rozklad podaný v zákonnej 15-dňovej lehote. A pokiaľ správny orgán doručoval toto rozhodnutie i právnomu zástupcovi žalobkyne, súd poukázal na to, že ako vyplýva z administratívneho spisu, plnomocenstvo udelené advokátovi bolo doručené správnomu orgánu spolu s rozkladom podaným na pošte dňa 20.10.2010, teda po dni právoplatnosti prvostupňového rozhodnutia a v čase doručovania prvostupňového rozhodnutia správny orgán nemal osvedčené zastupovanie žalobkyne advokátom.

Vzhľadom na uvedené potom súd posúdil rozklad podaný žalobkyňou aj jej právnym zástupcom za rozklad podaný oneskorene a potom považoval jeho vybavenie oznámením tak ako bolo vykonané zo strany žalovaného listom za vecne správne. Súd súhlasil aj s tým, že vzhľadom na právoplatnosť rozhodnutia potom nebolo možné zo strany žalovaného sa meritórne vysporiadať ani s námietkou premlčania, ktorú vznesla žalobkyňa s odvolaním sa na ust. § 21 ods. 1 zákona č. 273/1994 Z.z. (právo predpísať poisťné sa nepremlčuje, ak si osoba uvedená v § 10 ods. 2 tohto zákona nespĺnila oznamovaciu povinnosť). Platiteľ poisťného môže námietku premlčania uplatniť síce v ktoromkoľvek štádiu konania, avšak len do právoplatného rozhodnutia vo veci. Keďže žalobkyňa ako platiteľka poisťného nevyužila možnosť včasného podania riadneho opravného prostriedku a námietku premlčania uplatnila až po právoplatnom rozhodnutí vo veci, správne postupoval žalovaný, ak na oneskorene vznesenú námietku neprihliadal. Vzhľadom na tento procesný záver nebolo možné sa meritórne vysporiadať ani s vecnými námietkami žalobkyne ohľadne nedostatočne zisteného skutkového stavu. S poukazom na uvedené súd žalobu zamietol. Žalobkyne vzhľadom na jej vecný neúspech náhradu trov konania nepriznal.

Žalobkyňa proti rozhodnutiu krajského súdu podala v zákonnej lehote odvolanie. Namietala, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dôvodila tým, že v konaní pred súdom aj pred správnym orgánom žalobkyňa preukázala, že

- správne orgány predovšetkým orgán prvého stupňa skutkový stav riadne a dostatočne nezistili predovšetkým vo vzťahu k pracovnému pomeru žalobkyne na Okresnom úrade Levice,
- sa nedostatočným spôsobom vysporiadali s otázkami splnenia podmienok fikcie doručenia prvostupňového rozhodnutia žalobkyne v zmysle ustanovenia §24 ods. 2 Správneho poriadku,
- a následne pre skutočné skončenie veci sa nemohol žalovaný vysporiadať s námietkou premlčania a na túto prihliadnuť.

Žalobkyňa považovala za nesprávny najmä postup súdu pri vykonávaní a vyhodnocovaní dôkazov a skutkových zistení. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie krajského súdu ako aj správneho orgánu a vráti vec žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že s rozsudkom krajského súdu sa stotožňuje. Pridržiaval sa svojho vyjadrenia zo dňa 31.10.2012 v plnom rozsahu a napadnutého rozhodnutia, pričom poukázal hlavne na skutočnosť, že jeho rozhodnutie je po skutkovej, právnej ako aj formálnej stránke správne, je v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, je vydané na to príslušným orgánom,

vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a obsahuje predpísané náležitosti. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Zúčastnená osoba vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedla, že rozsudok krajského súdu považuje po vecnej a formálnej stránke za správny a plne sa stotožnila so skutkovými a právnymi závermi uvedenými v rozsudku. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.11.2017 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, t. j. najmä s hmotnoprávnymi a procesnými administratívnymi predpismi.

Je nutné zdôrazniť, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo 84/2007, sp. zn. 6Sžo 98/2008, sp. zn. 1Sžo 33/2008, sp. zn. 2Sžo 5/2009 či sp. zn. 8Sžo 547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že podstatou súdneho prieskumu odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania rozhodnutia žalovaného, je otázka správneho zistenia rozhodujúcich skutočností a dostatočného rámca podkladov pre naplnenie zásady materiálnej pravdy v ďalšom procese aplikácie hmotného práva.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bolo rozhodnutie krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania oznámenia žalovaného č. PV 401/11718/2008,8277/2012/912 zo dňa 31. januára 2012, ktorým bolo žalovaným žalobkyňu oznámené, že nemôže povoliť obnovu konania, resp. zmeniť alebo zrušiť rozhodnutie mimo odvolacieho konania, keďže v oneskorených rozkladoch neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by zakladali dôvod na obnovu konania.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobkyne uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu

so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Z obsahu predloženého súdneho spisu, ktorého súčasťou je administratívny spis žalovaného, najvyšší súd zistil skutkový stav tak, ako ho podrobne popísal krajský súd. Odvolací súd sa preto s odôvodnením napadnutého rozsudku stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci, najvyšší súd na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodáva:

V súvislosti s odvolacími námietkami odvolací súd konštatuje, zhodne so záverom krajského súdu, že rozklad podaný ako žalobkyňou, tak aj jej právnym zástupcom bol podaný oneskorene, a vzhľadom na právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nie je možné preskúmať napadnuté rozhodnutie žalovaného meritorne a v tej súvislosti sa zaoberať námietkou premlčania či nedostatočne isteným skutkovým stavom veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 10Sžso/3/2013 zo dňa 20.11.2013 (ďalej len „zrušujúce rozhodnutie“), ktorým bolo zrušené rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/147/2012-88 zo dňa 15.01.2013 nariadil krajskému súdu, aby v novom konaní vyriešil otázku včasnosti doručenia rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu. Odvolací súd má za to, že krajský súd záväzný názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rešpektoval, s otázkou včasnosti sa správne vysporiadal a nakoľko dospel k záveru o oneskorene podanom rozklade, správne sa nezaoberal meritom veci vrátane námietky premlčania.

V súvislosti s uvedeným odvolací súd poznamenáva, že námietka premlčania práva je námietkou právnou a neuplatňuje sa ňou taká skutočnosť, ktorú je účastník povinný tvrdiť v zmysle § 101 ods. 1 O.s.p. najneskôr do vyhlásenia uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie, najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Z povahy námietky premlčania vymedzenej hmotným právom (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) vyplýva, že ju môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci (podobne napr. Peter Vojčík a kolektív: Občiansky zákonník, stručný komentár, Bratislava, IURA EDITION, s.r.o., 2008, str. 201). Rozhodnutie správneho orgánu 1. stupňa nadobudlo právoplatnosť dňa 12.10.2010 a vykonateľnosť dňa 28.10.2010, pričom žalobkyňa námietku premlčania vzniesla až po právoplatnosti rozhodnutia dňa 19.10.2010.

Z doručeník pripojených k prvostupňovému správne rozhodnutiu jednoznačne vyplýva, že meritorne rozhodnutie bolo doručené právne zástupcovi žalobkyne dňa 20. septembra 2010 a bolo doručované aj žalobkyňi doporučené do vlastných rúk a to opakovane aj dňa 22.09.2010 a v ten istý deň bola zásielka uložená na pošte, pričom však žalobkyňa si zásielku neprevzala v lehote troch dní, ale až 05.10.2010. Nevyzdvihnutím si uloženej zásielky v zákonnej lehote nastala fikcia doručenia dňa 27.09.2010. Nakoľko rozklad bol podaný zo strany žalobkyne až 19.10.2010 a obsahovo totožný aj jej právnym zástupcom 20.10.2010, teda po právoplatnosti prvostupňového rozhodnutia (12.10.2010), žalovaný správne vyhodnotil rozklady ako podané oneskorene.

V súvislosti s fikciou doručenia odvolací súd poukazuje na § 24 ods. 2 Správneho poriadku, kde je upravený spôsob tzv. náhradného doručenia. Ide o právnu fikciu, že za podmienok ustanovených v zákone sa zásielka považuje za doručenú, aj keď to v skutočnosti tak nie je. Úpravou tzv. náhradného doručenia zákonodarca nepochybne sledoval cieľ a účel odstrániť určité prípady právnej neistoty spôsobenej bezdôvodným nepreberaním zásielok adresátom a zabrániť snahám spôsobiť prietahy v konaní alebo dokonca zmariť konanie. Podmienkami vzniku fikcie doručenia písomnosti je zachovanie predpísaného postupu doručovateľom a tiež, aby adresát, ktorý nebol doručovateľom zastihnutý, sa v mieste doručenia zdržiaval.

Zdržovaním sa adresáta v mieste doručenia treba rozumieť prípad, ak sa adresát v čase doručenia zásielky zdržuje na území obce (mesta), v ktorej má bydlisko, resp. ak ide o podnikateľa, miesto podnikania (t. j. nie je mimo obce, mesta na dovolenke, na liečení, na pracovnej ceste a pod.), teda ak

má možnosť oboznámiť sa s oznámeniami doručovateľa, urobenými podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku. Za neprítomnosť v mieste doručenia treba považovať aj prípad, ak sa adresát v obci síce zdržuje, ale pre svoj zdravotný stav sa objektívne nemôže na adresu doručenia dostaviť a takto nemá možnosť sa dozvedieť o uložení zásielky. (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. augusta 2002, sp. zn. 4Sž 35/02)

S poukazom na obsah spisu má aj odvolací súd za to, že žalobkyňa nepredložila žiadne dôkazy preukazujúce nezdržiavanie sa v mieste bydliska v čase doručovania alebo iné skutočnosti vylučujúce aplikáciu inštitútu fikcie doručenia v zmysle § 24 ods. 2 Správneho poriadku. Vzhľadom na uvedené odvolací súd v konaní, ani v rozhodnutí žalovaného nezistil porušenie žiadneho z ustanovení Správneho poriadku ani iného právneho predpisu. Žalobkyňa nevyvrátila žiadnym hodnoverným spôsobom skutočnosti, ktoré boli zistené žalovaným a s ktorými sa stotožnil aj krajský súd, a preto za takýchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného je i podľa názoru odvolacieho súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutkového stavu veci.

Preto ak krajský súd dospel k záveru, že žalovaný vydaním preskúmaného oznámenia a nezaobráním sa meritom veci postupoval v súlade so zákonom, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorý zamietol žalobu žalobkyne, považovať za správne. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobkyne nevyhovел a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobkyňi vzhľadom na jej neúspech v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému zákon priznanie trov konania neumožňuje.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.